

Изъ Денница новоболгарскаго образованія. Одеса, 1841.

(Преводъ).

Предисловіе.

Цельта на това съчинение, което предлагамъ на благосклонния погледъ на читателя, е да оповести началото и развитието на възникналата новобългарска образованостъ и да запознае руситѣ съ това славянско племе, което още отъ старо време е било въ най-близко родство съ тѣхъ и което сега, въобще, толкова малко имъ е познато. До сега вниманието на рускитѣ учени е било обърнато преимуществено къмъ западнитѣ славяни, може би затова, че като живѣятъ всрѣдъ най-образованитѣ племена на Европа, тѣзи племена сж изпжквали предъ наблюдателя сами по себе, като че ли противъ волята му. Не така е било съ българитѣ, съ тоя народъ, живущъ далечъ отъ европейската цивилизация, ъ политѣ по дветѣ страни на Балкана, въ страната, неотдавна озарена отъ блѣсъка на рускитѣ ножове, съ народа, който страда подъ всичката тежестъ на непросвѣтения деспотизъмъ, но който не по-малко отъ всички други славянски племена има право на известностъ. Руситѣ постепенно упознавали българитѣ, още повече затова, че последнитѣ, поради своята необразованостъ, не умѣли да имъ дадатъ понятие за себе си.

Отъ друга страна тѣхното общежитие съ християнски народъ, злоуполученъ и угнетенъ като тѣхъ, не могло да имъ даде ни най-малкото понятие за тѣхната самобитностъ. Гърцитѣ, ако и да успѣвали въ нѣщо, ако и да получавали възможностъ да се образовать, то това ставало собствено за самитѣ тѣхъ. Тѣ се домогвали за своята националностъ. Да направятъ нѣщо за българитѣ тѣ не сж могли, а може би и не сж искали. При това, противоположността въ езика, нравитѣ, обичаитѣ и интереситѣ отдѣляла едина народъ отъ другия. Напротивъ, сами българитѣ, по естественъ нагонъ, били склонни да простиратъ ржце къмъ своитѣ братя — славянитѣ. Светата вѣра ги подкрепяла въ тази надежда на